

Aan
de gemeenteraad

Gemeentebestuur
Spuiboulevard 300
3311 GR DORDRECHT

Datum 22 maart 2016
Ons kenmerk SO/1598462
Begrotingsprogramma Milieu en Duurzaamheid
Betreft Structuurvisie Windenergie in Dordrecht

Voorgesteld besluit

Wij stellen uw raad voor:

1. de structuurvisie "Windenergie op het eiland van Dordrecht" vast te stellen;
2. de planmilieueffectrapportage "Windenergie in Dordrecht" en bijbehorende bijlagen te aanvaarden.

Samenvatting

Op 15 december 2015 heeft uw raad unaniem besloten de ontwerpstructuurvisie en de ontwerpplanmilieueffectrapportage ter visie te leggen met de mogelijkheid zienswijzen in te dienen (zaaknr. 1571012). De gemeente heeft in totaal 19 zienswijzen ontvangen en een reactie van de landelijke commissie m.e.r.. Deze zienswijzen leiden tot kleine aanpassingen in de teksten van de structuurvisie, maar hebben geen aanleiding gegeven tot een inhoudelijk andere visie.

Met deze structuurvisie worden in de zoekgebieden de volgende (indicatieve) aantallen windturbines en wattages mogelijk gemaakt:

Zoekgebied	Aantal	Wattages (in MW)	
Krabbepolder / Duivelseiland	3 à 4	7,5 – 10,0	600 meter van woningen Zwijndrecht
Dordtse Kil III	2	1,5 – 2,0	Ten noorden van Kilwind
Dordtse Kil IV	1	2,0 – 2,5	Ten zuiden van Kilwind
Merwedezone	0	0,0	
Totaal	6 à 7	11,0 – 14,5	
<i>Kilwind Dordtse Kil IV</i>	<i>4</i>	<i>9,2</i>	<i>Reeds vergund</i>

Inleiding

Voorgeschiedenis besluitvorming

Ter realisatie van de doelstelling is door ons op 29 januari 2013 aangekondigd dat een onderzoek naar de kansen voor windenergie in Dordrecht wordt uitgevoerd (zaaknr. 931630). In deze verkenning zijn de mogelijkheden en belemmeringen voor windenergie in Dordrecht binnen de door de provincie aangewezen zones onderzocht.

Op 6 juni 2013 heeft uw raad ons opgedragen een Uitvoeringsagenda Windenergie op te stellen naar de mogelijkheden binnen vier zoekgebieden: Krabbepolder/ Duivelseiland, Dordtse Kil III, Dordtse Kil IV en de Merwedezone (zaaknr. 1072439). Op 17 december 2013 heeft uw raad deze Uitvoeringsagenda vastgesteld (zaaknr. 1174685). Daarbij is ons opgedragen uitgebreid te communiceren met de stad, inwoners en bedrijfsleven voorafgaand aan en tijdens het proces van de milieueffectrapportage en structuurvisie windenergie.

In dezelfde vergadering is ingestemd met de ontwerp-Notitie reikwijdte en detailniveau Windpark in Dordrecht. Deze heeft in 2014 ter inzage gelegen, hierover is uitgebreid gecommuniceerd met de stad en de buurgemeenten (zaaknr. 1323519) en op 23 september 2014 heeft uw raad deze notitie vastgesteld (zaaknr. 1323525).

Datum 22 maart 2016
Ons kenmerk SO-1598462

Daarin heeft uw raad aangegeven op welke wijze de mogelijke zones voor windturbines dienen te worden onderzocht.

Vervolgens is gewerkt aan het opstellen van de ontwerpstructuurvisie windenergie en de ontwerpplanmilieueffectrapportage. Op 15 september 2015 namen wij een besluit over deze ontwerpvisie. Na een sprekersplein op 27 oktober 2015, behandeling in de adviescommissie van 24 november 2015, heeft uw raad op 15 december 2015 unaniem besloten de ontwerpstructuurvisie en de ontwerpplanmilieueffectrapportage voor inspraak vrij te geven (zaaknr. 1571012).

Planmilieueffectrapportage windenergie

De planmilieueffectrapportage windpark in Dordrecht levert input voor de afweging waar windturbines in Dordrecht mogelijk zijn. In dit rapport zijn verschillende varianten van mogelijke zones voor windturbines binnen de vier zoekgebieden onderzocht.

De landelijke commissie m.e.r. is gevraagd de juistheid en de volledigheid van het rapport te toetsen. De commissie is van oordeel dat de milieueffectrapportage alle milieu-informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen bij de besluitvorming over de structuurvisie windenergie Dordrecht.

Uw raad stelt de planmilieueffectrapportage uiteindelijk niet vast, maar aanvaardt het rapport op basis van de Wet milieubeheer en geeft daarmee aan dat dit rapport een gedegen onderbouwing van de milieueffecten van het plaatsen van windturbines is.

Structuurvisie windenergie

Een structuurvisie is op grond van de Wet ruimtelijke ordening vormvrij. Gezien de grote hoeveelheid aan gedetailleerde milieuwet- en -regelgeving op het gebied van windturbines is ervoor gekozen te werken met een nauwkeurige beschrijving van regelgeving in de zoekgebieden. Hiermee zijn de mogelijkheden en onmogelijkheden van plaatsing van windturbines in kaart gebracht.

Doelstelling

De doelstelling geformuleerd in het opgavenplan Duurzaamheid is dat de Structuurvisie Wind uiteindelijk leidt tot vergunningaanvragen voor het realiseren van 7,5 tot 12 MW, waarbij burgerparticipatie gerealiseerd wordt op ten minste één windproject.

Argumenten

1.1 Krabbepolder / Duivelseiland

Een deel van Krabbepolder is bestemd voor en in gebruik met opslagtanks voor aardolieproducten en chemicaliën. Deze gebieden verdienen bescherming tegen het optreden van een scenario van bladbreuk bij overtoeren. Hiervoor zijn specifieke randvoorwaarden opgesteld.

Voor het goed functioneren van de Zeehaven zijn de radardekking en andere nautische aspecten van belang. Hierdoor is plaatsing in een aantal delen niet mogelijk. Daarnaast dient er overal tenminste 50 meter vrijgehouden te worden tot de rand van de vaarweg of het havenbekken.

De aanwezige bedrijfswoningen worden conform het activiteitenbesluit beschouwd als geluidsgevoelige objecten. Plaatsing van windturbines in het noordoostelijk deel is hierdoor enkel onder voorwaarden mogelijk.

Aan het braakliggende terrein aan de Prins Willem Alexanderkade is de voorwaarde verbonden dat dit terrein eerst wordt uitgegeven aan een bedrijf en er gelijktijdig of daarna een windturbine kan worden geplaatst; dit om economische effecten op de uitgeefbaarheid van het terrein te voorkomen.

Datum 22 maart 2016
Ons kenmerk SO-1598462

Gezien deze belemmeringen is de verwachting dat maximaal drie á vier windturbines kunnen worden gerealiseerd van ieder 2,5 MW.

1.2 Dordtse Kil III

De mogelijkheden tot het plaatsen van een windturbine op Dordtse Kil III is door de aanwezigheid van woningen in 's Gravendeel, langs de Rijksstraatweg en de Wieldrechtse Zeedijk beperkt. Enkel in lijn met de Dordtsche Kil zijn twee (kleine) ruimtes gevonden waar een turbine geplaatst kan worden. Nader onderzoek door een initiatiefnemer is noodzakelijk om overeenstemming met aangrenzende perceeleigenaren te bereiken over risicocontouren. Mogelijk dat daardoor gekozen wordt voor lagere windturbines met minder vermogen. De verwachting is dat er maximaal twee windturbines kunnen worden gerealiseerd.

1.3 Dordtse Kil IV

Vanwege de inpassing van windturbines in het landschap wordt voorgesteld op Dordtse Kil IV alleen windturbines mogelijk te maken langs de Kildijk. Hier zijn reeds vier turbines van Kilwind vergund. Ten zuiden van deze opstelling is ruimte voor een vijfde turbine (met dezelfde specificaties), mits er overeenstemming wordt bereikt met de daar reeds aanwezige woningen. Mocht hier in de toekomst overeenstemming over worden bereikt, dan kan hier één windturbine van 2,5 à 3 MW worden gerealiseerd.

1.4 Merwedezone.

In de Merwedezone bemoeilijken veel aspecten het plaatsen van windturbines. Een groot deel van het zoekgebied en de onderzochte plaatsingslocaties bevinden zich op het terrein van een risicorelevant bedrijf of in de directe nabijheid ervan. Een toename van externe veiligheidsrisico's hier wordt als niet acceptabel beschouwd. Daarnaast bevinden zich in dit gebied zeven bedrijfswoningen op locaties waardoor inpassing van windturbines in de huidige situatie niet mogelijk is. Ook ondervinden diverse woningen in Sliedrecht en de Merwepolder hinder van geluid en slagschaduw, die de wettelijke normen daarvoor overschrijdt. Voorgesteld wordt in dit zoekgebied geen windturbines mogelijk te maken.

Kanttekeningen en risico's

Hieronder volgt een samenvatting van de belangrijkste aangedragen argumenten in de zienswijzen. Voor de volledige zienswijzen en onze beantwoording wordt verwezen naar de bijlage 'Notitie naar aanleiding van de zienswijzen'.

1.1 Bovenwettelijke veiligheidsregelgeving

In de zienswijzen van de provincie Zuid-Holland en BDB Geenpower / Windunie / Volker Stevin wordt ingegaan op de veiligheidsregelgeving. In de geest van het op 15 december 2015 aangenomen amendement A2 Windpark Windenergie is de exacte formulering van de regelgeving rondom veiligheid aangepast. Hiermee worden bepaalde scenario's uitgesloten, zoals een ongeluk bij chemische bedrijvigheid onder nominale omstandigheden. Er worden geen 'bovenwettelijke' restricties gesteld aan het plaatsen van windturbines.

1.2 Toepassen geluidsregelgeving uit 2011

In de zienswijze van de gemeente Zwijndrecht wordt met klem gevraagd om geluidsnormen te hanteren zoals die in 2011 geformuleerd zijn. De gemeente Dordrecht dient zich, net als andere overheden, bij ruimtelijke besluiten te baseren op vigerende wetgeving of vastgesteld beleid. De geluidsnormering staat beschreven in het activiteitenbesluit (artikel 3.14a) en is onderwerp in de milieueffectrapportage. Uit

Datum 22 maart 2016
Ons kenmerk SO-1598462

dit onderzoek blijkt dat er geen woningen in Zwijndrecht zijn waarvoor een te zware belasting is gemodelleerd.

1.3 Geluidsdruk, slaapverstoring en gezondheidsproblemen in Zwijndrecht

Vanuit Zwijndrecht zijn twaalf zienswijzen van bewoners ontvangen. De dichtstbijzijnde woonbebouwing in Zwijndrecht is op circa 600 meter gelegen van de grens van het gebied waar in de structuurvisie de plaatsing van een windturbine mogelijk wordt gemaakt. In deze zienswijzen worden veel verschillende argumenten benoemd. Zo stellen zij dat Dordrecht haar eigen inwoners beter beschermt, dat ze reeds veel geluidsdruk ervaren en vrezen voor slaapverstoring en gezondheidsproblemen.

In de planmilieueffectrapportage zijn de effecten op de woningen in Zwijndrecht onderzocht op basis van de vigerende wet- en regelgeving. Hier komen geen knelpunten of onmogelijkheden uit naar voren die plaatsing van windturbines op Krabbepolder of Duivelseiland onmogelijk maken.

1.4 Provinciale afspraken

De provincie Zuid-Holland heeft een taakstelling voor het realiseren van 735,5 MW aan opgewekte windenergie op land. Deze taakstelling is verder uitgewerkt in de provinciale Visie Ruimte en Mobiliteit en de locaties voor windenergie zijn vastgelegd in de Verordening Ruimte. Voor de gemeente Dordrecht zijn dit de Merwedezone en de zone langs de Dordtsche Kil.

Op 10 juli 2014 heeft de gemeente een overeenkomst ondertekend met de provincie Zuid-Holland. Hierin is vastgelegd dat de provincie onder voorwaarden afziet van het toepassen van haar bevoegdheid tot het vergunnen van windturbines en de gemeente een inspanningsverlichting heeft om een plan te hebben op basis waarvan een omgevingsvergunning kan worden verleend.

Het uitgebreide communicatietraject met de omgeving en belanghebbenden is zorgvuldig uitgevoerd. Dit heeft meer tijd gekost dan vooraf werd ingeschat.

De wethouder is in gesprek met de gedeputeerde over de mogelijkheid dat de provincie in Dordrecht, na vaststelling van de structuurvisie windenergie door de gemeenteraad, blijft afzien van het toepassen van haar bevoegdheid tot vergunnen van windturbines. Daarmee heeft de gemeente de mogelijkheid om door middel van een project omgevingsvergunning windturbines te vergunnen en zelf de communicatie met de omgeving vormgeven.

Voor de provincie is het daarbij van belang dat zij ziet dat Dordrecht enerzijds de milieutechnische ruimte in de zoekgebieden maximaal benut en anderzijds tempo maakt met het vergunnen van initiatieven voor windturbines binnen de opgestelde randvoorwaarden in de structuurvisie.

Kosten en dekking

Door middel van het raadsvoorstel over de ontwerpstructuurvisie en ontwerpplanmilieueffectrapportage (zaaknr. 1571012) is uw raad geïnformeerd over de gemaakte kosten over 2014 en 2015. De kosten over 2016 worden gedekt conform intensivering 12 Duurzaamheid voor de collegeperiode 2015-2018.

Op het moment van schrijven is het aantal initiatiefnemers, het aantal windturbines en het moment van realisatie niet vastgelegd. Daardoor is geen verdeelsleutel op te stellen op basis waarvan tot op heden gemaakte kosten met zekerheid te verhalen zijn. Na het definitief vaststellen van de structuurvisie zullen per initiatiefnemer de

Datum 22 maart 2016
Ons kenmerk SO-1598462

gemaakte kosten bijgehouden worden. Daarmee ontstaat de mogelijkheid om op basis van de reëel gemaakte uren kosten te verhalen, onafhankelijk van het aantal initiatiefnemers en het moment waarop initiatiefnemers overgaan tot het indienen van een initiatief. De mogelijkheden tot kostenverhaal zijn mede afhankelijk van de rol die de provincie Zuid-Holland in het vervolgtraject op zich neemt.

Eventuele planschade als gevolg van de realisatie van windturbines wordt conform het gemeentelijk beleid voor kostenverhaal doorberekend aan de initiatiefnemers. Dit kostenverhaal van mogelijke planschade wordt in een anterieure overeenkomst vastgelegd.

Duurzaamheid

In februari 2010 heeft uw raad de ambitie uitgesproken dat de stad in 2050 klimaatneutraal moet zijn. Eén van de tussenstappen op weg naar deze doelstelling is 20% duurzaam opgewekte energie in 2020. Om deze ambitieuze doelstelling te bereiken is een combinatie van alle duurzame energiebronnen als zon, biomassa, warmte-koude-opslag én windenergie noodzakelijk.

In het opgavenplan Duurzaamheid (zaaknr. 1440638) is de route naar een energieneutraal eiland in 2050 toegelicht. Voor de energietransitie geldt dat het verbruik van energie omlaag moet, de opwekking van energie schoner en het managen van opwekking en gebruik slimmer. Doelstelling hierin geformuleerd is dat de structuurvisie uiteindelijk leidt tot vergunningaanvragen voor het realiseren van 7,5 tot 12 MW, waarbij burgerparticipatie gerealiseerd wordt op ten minste één windproject.

Communicatie en inclusief beleid

In de bijlage bij het raadsvoorstel over de ontwerpstructuurvisie en ontwerpplanmilieueffectrapportage (zaaknr. 1571012) is uw raad geïnformeerd over het uitgebreide communicatietraject in 2014 en 2015.

Ter inzage legging

Op 8 januari 2016 is de terinzagelegging gepubliceerd in het Gemeentenieuws in de gemeenten Dordrecht en Zwijndrecht. Ook via andere gemeentelijke kanalen is aandacht geschonken aan de terinzagelegging. Tijdens de inloopavond op 14 januari 2016 over de Westelijke Dordtse Oever hebben diverse bewoners en bedrijven vragen gesteld over de ontwerpstructuurvisie. Op woensdag 20 januari 2016 is in het Stadskantoor een inloopavond georganiseerd. Ongeveer 15 personen uit de gemeenten Binnenmaas, Zwijndrecht en Dordrecht kwamen langs en stelden vragen over de plannen.

De ontwerpstructuurvisie en ontwerpplanmilieueffectrapportage hebben van 9 januari 2016 tot en met 19 februari 2016 ter inzage gelegen. In deze periode heeft de gemeente 19 zienswijzen ontvangen.

De zienswijzen hebben tot een aantal aanpassingen in de structuurvisie geleid. In de notitie naar aanleiding van de zienswijzen wordt gedetailleerd ingegaan op onze beantwoording van de zienswijzen.

Vermeldenswaardig is dat slechts twee van de negen sprekers op het sprekersplein zijn overgegaan tot het indienen van een zienswijze. Daarnaast hebben verschillende bewoners vanuit Zwijndrecht aangegeven de communicatie en vindbaarheid van de stukken vanuit Dordrecht te waarderen. Dat is een belangrijk positief signaal ten aanzien van het doorlopen communicatietraject, wat onverlet laat dat deze bewoners inhoudelijk een ander standpunt ten aanzien van windturbines in Dordrecht hebben.

Datum 22 maart 2016
Ons kenmerk SO-1598462

Inclusief beleid

Het vaststellen van de structuurvisie windenergie en het daarmee mogelijk maken van realiseren van windturbines heeft geen raakvlakken met de beoogde doelgroepen binnen inclusief beleid.

Tijdspad, vervolg en evaluatie

Tijdspad

Met de besluitvorming door uw raad over de structuurvisie windenergie wordt een traject afgerond dat in januari 2013 is gestart. In deze periode is gedetailleerd onderzoek gedaan naar de mogelijke plaatsingsruimte voor windturbines in Dordrecht en is zeer uitgebreid en consequent gecommuniceerd en gediscussieerd met bewoners, bedrijven en belanghebbenden in de stad en regio over de mogelijke plaatsing van windturbines.

Evaluatie

Het uitgebreide communicatietraject en de voorbereiding op de structuurvisie en milieueffectrapportage hebben tijd gekost. Uiteindelijk heeft dit geresulteerd in 19 zienswijzen in deze fase en negen insprekers bij het sprekersplein. Bij een controversieel onderwerp als windturbines is dat een klein aantal, waardoor geconcludeerd wordt dat het communicatietraject en de aangedragen argumenten ook daadwerkelijk meenemen in de keuze rondom locaties voor windturbines ertoe leiden dat er in Dordrecht geen maatschappelijke onrust is ontstaan naar aanleiding van het mogelijk maken van vergunnen van windturbines.

Vervolg

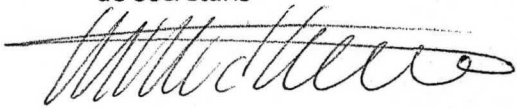
Met het vaststellen van de structuurvisie windenergie bepaalt uw raad de ruimtelijke kaders voor de plaatsing van windturbines in Dordrecht. Op dit moment is er contact met diverse initiatiefnemers. De verwachting is dat er in 2016 een concreet voorstel tot plaatsing van een windturbine gaat komen.

De wethouder rapporteert halfjaarlijks aan de provincie Zuid-Holland de voortgang van het realiseren van windturbines in Dordrecht en is in gesprek met de gedeputeerde over de verhouding tot het verlenen van vergunningen. Zodra hier aanleiding toe is zal uw raad hierover worden geïnformeerd.

Bijlagen

1. ontwerp besluit;
2. structuurvisie windenergie in Dordrecht;
3. planmilieueffectrapportage windenergie in Dordrecht;
4. toetsingsadvies Commissie;
5. compleet overzicht zienswijzen;
6. notitie naar aanleiding van de zienswijzen.

Het college van Burgemeester en Wethouders van Dordrecht
de secretaris de burgemeester

M.M. van der Kraan

A.A.M. Brok

Notitie naar aanleiding van de zienswijzen op ontwerp structuurvisie Windenergie en de ontwerp planmilieueffectrapportage windenergie

Status:	Versie college B&W
Behandeld door:	P. Bezemer (SO)
Datum:	22 maart 2016

1. Inleiding

In de ontwerp Structuurvisie Windenergie en concept planmilieueffectrapportage Windenergie in Dordrecht worden de toekomstige ontwikkelingsmogelijkheden voor windenergie op het Eiland van Dordrecht beschreven. Op 15 december 2015 heeft de gemeenteraad besloten de ontwerp structuurvisie en ontwerp plan milieueffectrapportage ter visie te leggen met de mogelijkheid zienswijzen in te dienen.

Vervolgens is met ingang van 9 januari 2016 gedurende zes weken de gelegenheid geboden om zienswijzen in te dienen.

De ontwerp structuurvisie en ontwerp plan milieueffectrapportage zijn op de website van de gemeente geplaatst en de pdf bestanden konden worden gedownload. Op woensdag 20 januari 2016 is een inloopavond georganiseerd in het stadskantoor, waarbij circa 15 personen aanwezig waren.

2. Zienswijzen

Voor het sluiten van de inspraaktermijn heeft de gemeente in totaal 19 zienswijzen ontvangen.

Tevens is de Commissie voor de milieueffectrapportage gevraagd om een reactie op de structuurvisie en plan milieueffectrapportage.

3. Behandeling zienswijzen

Sommige zienswijzen zijn gebundeld naar het onderwerp of de locatie waar zij betrekking op hebben. De zienswijzen worden eerst in het kort aangehaald, waarna zij van commentaar worden voorzien. De volledige zienswijzen zijn als bijlage aan deze notitie gevoegd.

3.1 Provincie Zuid-Holland

De provincie benoemt het opstellen van de structuurvisie een stap richting uitvoering van de bestuurlijke afspraken van 10 juli 2014. Zij dragen een aantal punten in hun zienswijze aan:

A: Veiligheidsregelgeving: bovenwettelijke en cumulatieve barrières.

De provincie geeft aan dat het van belang is dat de in de structuurvisie opgenomen randvoorwaarden niet leiden tot bovenwettelijke regels en cumulatieve barrières op het gebied van veiligheidseisen en risicozoneringen.

Commentaar:

De gemeente heeft haar regelgeving gebaseerd op het Handboek Risicozonering Windturbines, Herziene versie 3.1 september 2014. Naar aanleiding van een motie, ingediend bij de gemeenteraadsbehandeling op 15 december 2015, zijn de cumulatieve eisen die overdraai over gemeentelijk eigendom niet mogelijk maakte, zo geformuleerd dat daar in overleg met de grondeigenaar een afspraak kan worden gemaakt.

De regelgeving ten aanzien van de indirecte risico's als gevolg van afbreuk een turbineblad bij een tankopslag komen voort vanuit goede ruimtelijke ordening. Naar aanleiding van deze zienswijze en de zienswijze van VolkerStevin is nogmaals nauwkeurig gekeken naar de exacte formulering van de randvoorwaarden.

De gemeente Dordrecht hanteert in haar risicobeleid zowel een risico- als een effectgerichte benadering. Daarom blijft randvoorwaarde 11 (de maximale werpafstand bij nominaal toerental mag niet reiken tot de bulkopslag van chemicaliën) in tact. Voor de zone E (rood op de kaart, 0 – 200 meter van de bulkopslag) blijft plaatsing van een windturbine uitgesloten. Vanuit een goede ruimtelijke ordening is dit een scenario dat de gemeente Dordrecht met het oog op de gevolgen van domino effecten bij één van deze bedrijven, uitsluit.

Voor de zone D (200 – 500 meter van de bulkopslag) kan randvoorwaarde 6 vervallen. Daarbij blijft overeind dat het ontvangende bedrijf niet gevaarlijker mag worden voor zijn omgeving. Omdat er in het bestemmingsplan Zeehaven een bevi-veiligheidscontour voor het plaatsgebonden risico is vastgelegd, hoeft de plaatsgebonden risico niet strikt gebonden te zijn aan de perceelgrens. Wel blijft overeind dat een toename van het groepsrisico niet groot mag zijn (10%) en dat deze onder $0,75 \cdot$ de oriëntatiewaarde dient te blijven, zodat er risicoruimte voor de in het gebied aanwezige bedrijven blijft bestaan. Het groepsrisico dient berekend te worden conform de berekening die opgesteld is voor het bestemmingsplan Zeehaven.

De gemeente stelt hiermee niet dat een toename van dergelijke effecten volledig uitgesloten dienen te zijn, maar vraagt van initiatiefnemers inzicht in de toename van deze effecten door middel van een QRA, waarbij een maximale toename in de randvoorwaarden is opgenomen. Die randvoorwaarden zijn reeds van kracht in het bestemmingsplan Zeehaven en zijn daarmee ook van toepassing op nieuwe activiteiten binnen dit gebied.

B: Provinciale bevoegdheid

De provincie geeft aan indien nodig een eigenstandige afweging op basis van het provinciaal beleid te maken.

Commentaar:

De gemeente is zich bewust van de verdeling van bevoegdheden als het gaat om de plaatsing van windturbines. Zij wenst zelf de besluiten rondom vergunningverlening van windturbines te nemen, aangezien wij van mening zijn dat de communicatie en het contact daarover vanuit de gemeente intensiever plaatsvindt.

Conclusie:

Deze zienswijze leidt niet tot aanpassing van de structuurvisie of de milieueffectrapportage.

3.2 Gemeente Zwijndrecht

De gemeenteraad van Zwijndrecht heeft een zienswijze ingediend.

[A: normen uit 2011 voor geluid en slagschaduw](#)

De gemeenteraad van Zwijndrecht vraagt met klem normen zoals die geformuleerd waren in 2011 te hanteren: 50 decibel (dag), 45 decibel (avond) en 40 decibel (nacht).

Commentaar:

De beoordelingsgrootheden Lden en Lnight zijn gedefinieerd in de Europese Richtlijn nr. 2002/49/EG inzake evaluatie en beheersing omgevingslawaai. Hiermee wil de EU bereiken dat omgevingslawaai in alle lidstaten op uniforme wijze wordt behandeld.

Windturbines in Nederland vallen onder het Activiteitenbesluit. De geluidsnorm hiervoor staat beschreven in artikel 3.14a van het Activiteitenbesluit. Volgens dit besluit is de maximaal toegestane waarde ter plaatse van geluidsgevoelige objecten: 47 dB Lden en 41 dB Lnight. Lden (Engels: Level day-evening-night) is een maat om de geluidsbelasting door omgevingslawaai uit te drukken. Hierbij wordt de geluidsbelasting die optreedt gedurende de nacht en de avond zwaarder meegewogen dan geluid overdag.

De gemeente Dordrecht dient zich, net als andere overheden, bij ruimtelijke besluiten te baseren op vigerende wetgeving of vastgesteld beleid. Daarom is in de ontwerp plan milieueffectrapportage de geluidsbelasting onderzocht op basis van de regels uit het activiteitenbesluit. Uit Figuur 4 op pagina 7 van het onderzoek geluid en slagschaduw blijkt dat er geen woningen in Zwijndrecht zijn waarvoor een te zware geluidsbelasting is gemodelleerd.

De slagschaduwnorm staat beschreven in artikel 3.12 van het Activiteitenbesluit. Volgens dit besluit is de maximaal toegestane waarde ter plaatse van slagschaduwgevoelige objecten: 17 dagen per jaar gedurende meer dan 20 minuten per dag slagschaduw. Dit is 340 minuten of 5 uur en 40 minuten per jaar. Naar de effecten van slagschaduw is eveneens onderzoek gedaan in de concept planmilieueffectrapportage. Uit Figuur 7 op pagina 12 van het onderzoek geluid en slagschaduw blijkt dat er geen woningen in Zwijndrecht zijn waarvoor een te zware schaduwbelasting is gemodelleerd.

[B: Informatieverstrekking in het vervolg](#)

De gemeenteraad van Zwijndrecht verzoekt alle belanghebbenden in Zwijndrecht tijdig te informeren en betrekken. Ook wensen zij een plaatsingsplan tijdig te ontvangen om proactief te kunnen reageren.

Commentaar:

Dordrecht heeft open en transparante communicatie hoog in het vaandel staan. Daarom heeft communicatie over de structuurvisie in het verleden ook consequent plaatsgevonden. Naast een structureel overleg tussen de gemeenten Dordrecht en Zwijndrecht op ambtelijk niveau, hebben in 2014 hebben 296 adressen in Zwijndrecht een uitnodiging voor een inloopavond ontvangen. Op de speciale gemeentelijke website over windenergie zijn alle stukken eenvoudig vindbaar. Bewoners die zich aangemeld hebben voor de mailinglijst ontvangen per e-mail informatie over inspraakmogelijkheden.

De formele publicatie van de stukken is ook begin januari 2016 in het Stadsnieuws van Zwijndrecht gepubliceerd. Ook is door middel van het Dordtse Gemeentenieuws, gepubliceerd in DordtCentraal en ook huis-aan-huis verspreid in Zwijndrecht, de mogelijkheid er voor inwoners van Zwijndrecht om op de hoogte te zijn en te blijven van plannen in Dordrecht.

De gemeenteraad van Zwijndrecht wenst proactief te kunnen reageren op een plaatsingsplan van initiatiefnemers. Om de verwachtingen voor alle partijen helder te hebben is de volgende toelichting opgesteld: De Structuurvisie Windenergie geeft in verschillende zones mogelijkheden, maar heeft geen exacte locaties voor windturbines bepaald. Het plaatsingsplan is een document dat door initiatiefnemers wordt opgesteld en inzicht geeft in de effecten van plaatsing van een windturbine, waaronder effecten op windvang en rendement tot andere, bestaande windturbines.

Een plaatsingsplan is geen ruimtelijk plan zoals in de wetgeving is benoemd, Er volgt dan ook geen afzonderlijke procedure met inspraak. De informatie uit het plaatsingsplan maakt uiteindelijk onderdeel uit van de projectomgeving vergunning of bestemmingsplan, waar uiteraard de benodigde procedures voor worden doorlopen.

De gemeente Dordrecht zal zodra initiatieven concreet zijn (bijvoorbeeld in de fase met een plaatsingsplan) deze informatie uiteraard delen met haar buurgemeenten, maar dat is niet het moment waarop formeel gereageerd kan worden, omdat er in die fase geen besluitvorming plaatsvindt.

C: Visualisaties

De gemeente geeft aan dat een visualisatie van de windturbines voor het gebied Krabbepolder / Duivelseiland ontbreekt.

Commentaar:

In de voorbereiding op de ontwerp structuurvisie zijn diverse visualisaties gemaakt van opstellingen op Duivelseiland en Krabbepolder, passend bij de verschillende opstellingen die in de planmilieueffectrapportage zijn onderzocht. Deze visualisaties bevatten één of meerdere turbines op een locatie die uiteindelijk niet mogelijk wordt gemaakt in de structuurvisie.

Er is voor gekozen de gemaakte visualisaties daarom niet in de structuurvisie op te nemen. Een visualisatie van een windturbine op een plek waar dit niet kan komen roept meer verwarring op dan geen visualisatie.

D: Historie locatie Groote Lindt

De gemeente Zwijndrecht geeft aan dat de locatie door de Provincie is aangedragen en niet door de gemeente Zwijndrecht.

Commentaar:

De passage over windturbinelocaties in andere Drechtstedengemeenten is niet relevant voor de Structuurvisie Windenergie in Dordrecht. Er is daarom naar aanleiding van deze zienswijze ervoor gekozen deze gehele passage te verwijderen uit de structuurvisie.

E: Radarverstoring

De gemeente Zwijndrecht geeft aan dat er rekening gehouden moet worden met verstoring van radar bij de realisatie van windturbines en het realiseren van extra voorzieningen aan de windturbines.

Commentaar:

In de ontwerp plan milieueffectrapportage is globaal de radardekking onderzocht. Op basis van deze informatie en informatie uit verkenningen naar mogelijkheden voor plaatsing van windturbines in op Duivelseiland door een initiatiefnemer, zijn een aantal zoekgebieden (breder dan 50m) afgevallen op de mogelijkhedenkaart in de structuurvisie. Kort gezegd zijn dit de "happen" uit het zoekgebied in het noorden van Duivelseiland en het noordwesten van Krabbepolder.

Er wordt gerefereerd aan de 50 meter zone. Vanuit het nautische beheer en het goed functioneren van de vaarwegen en de havens verlangen Rijkswaterstaat en het Havenbedrijf Rotterdam om geen zichtbare belemmeringen voor de scheepvaart te realiseren rondom de havens en direct langs de vaarweg. Het goed functioneren van het havenbekken heeft prioriteit boven het plaatsen van een windturbine. Daarom zijn deze nautische uitgangspunten overgenomen in de zone op de kaart. Van initiatiefnemers wordt verwacht dat zij in hun plaatsingsplan of bij hun vergunningaanvraag de effecten van de plaatsing van een windturbine inzichtelijk hebben gemaakt en waar nodig, in overleg met de nautische beheerders, extra voorzieningen hebben getroffen.

Conclusie:

Deze zienswijze leidt tot aanpassing van het hoofdstuk proces en achtergrond, verduidelijking van het plaatsingsplan in de structuurvisie en het stroomschema van het plaatsingsplan.

3.3 Gemeente Strijen

De gemeente Strijen heeft een zienswijze gestuurd waarin zij aangeeft geen opmerkingen op de planmilieueffectrapportage en de structuurvisie te hebben.

Conclusie:

Deze zienswijze leidt niet tot aanpassing van de structuurvisie of de milieueffectrapportage.

3.4 Stichting Natuur- en Vogelwacht

De Stichting Natuur- en vogelwacht benoemt het realiseren van windenergie op dit moment als noodzakelijk en vraagt aandacht voor de impact op het landschap en ecologie. Zij benoemt de uiteindelijke locatiekeuze aan de westzijde van Dordrecht als "de minst slechte" en kan daarom instemmen met het voorstel.

Conclusie:

Deze zienswijze leidt niet tot aanpassing van de structuurvisie of de milieueffectrapportage.

3.5 Milieudéfensie Drechtsteden

A: Voorrang aan hoge milieucategorie boven windturbines

Milieudéfensie is van mening dat de gemeente Dordrecht in de Krabbenpolder de mogelijkheid voor vestiging van bedrijven in de hoogste milieucategorie voorrang geeft boven het opwekken van duurzame energie en is van mening dat dergelijke bedrijven ervoor zorgen dat inwoners in een gevarezone komen. Zij vraagt de gemeente de locaties in het bestemmingsplan anders in te vullen, geen hoge milieucategorie toe te staan en dit te communiceren met het Havenbedrijf.

Commentaar:

Het toewijzen van milieucategorieën aan bedrijventerreinen vindt plaats in een bestemmingsplan. Voor de Zeehaven is het bestemmingsplan op 25 juni 2013 door de gemeenteraad vastgesteld. In de ter inzage liggende structuurvisie windenergie wordt uitgegaan van dit vastgestelde regime en daarmee de bestaande (juridische) situatie in het Zeehavengebied benoemd.

Toelichting op milieuzonering:

Uit een oogpunt van goede ruimtelijke ordening is het gewenst ruimtelijke scheiding aan te brengen tussen bedrijven en milieugevoelige functies zoals wonen. Uitgangspunt daarbij is dat bedrijven niet in hun bedrijfsvoering worden beperkt en dat ter plaatse van de woningen sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat.

Voor de afstemming tussen milieugevoelige en milieuhinderlijke functies wordt milieuzonering toegepast. Daarbij wordt gebruik gemaakt van de VNG-publicatie Bedrijven en Milieuzonering (editie 2009). Milieuzonering beperkt zich tot de milieuaspecten met een ruimtelijke dimensie: geluid, geur, gevaar en stof. In deze VNG uitgave worden richtafstanden gegeven per type bedrijfsactiviteit en wordt op basis van deze afstanden aan elk opgenomen bedrijfsactiviteit een milieucategorie toegekend. Er worden zes milieucategorieën onderscheiden, die vervolgens weer verder onderscheiden worden in twee of meer subcategorieën. De gegeven richtafstanden gelden ten opzichte van een rustige woonwijk.

In de nabijheid van het plangebied zijn woningen en woonwijken aanwezig en die ook als zodanig zijn bestemd. Deze vormen het vertrekpunt vanwaar de afstanden voor de verschillende milieuzones zijn gemeten. Het toepassen van milieuzonering leidt tot een zogenaamde "inwaartse zonering" waarbij, naarmate de afstand ten opzichte van de woningen toeneemt, bedrijfsactiviteiten uit steeds hogere milieu categorieën zijn toegelaten. Milieuzones worden toegepast, ongeacht de feitelijke omstandigheden of de eigendomssituatie. Immers, eigendomssituaties kunnen wijzigen en het gaat er om dat de vereiste ruimtelijke scheiding wordt bereikt.

Bedrijven moeten niet alleen voldoen aan de milieuzonering uit het bestemmingsplan maar ook aan de Wet milieubeheer. Deze wet kent een eigen beoordelingskader voor de milieueffecten van bedrijven. De toepassing daarvan zal er, zoals bij de zonering, toe leiden dat milieubelastende activiteiten op een verantwoorde afstand van gevoelige functies worden gesitueerd. Beide instrumenten dienen daarmee eenzelfde doel en kunnen naast elkaar functioneren.

Het toepassen van milieuzonering in het bestemmingsplan Zeehaven leidt ertoe dat er op deze manier een acceptabel evenwicht ontstaat tussen een aanvaardbaar woon- en leefklimaat zoals dat door de wetgever is gedefinieerd en bedrijven ruimte hebben om hun bedrijfsvoering uit te kunnen oefenen. De ruimte voor de vestiging van bedrijven in een hoge milieucategorie is schaars, in Dordrecht en de Drechtsteden. De Provincie Zuid-Holland legt deze schaarse ruimte ook vast in haar Verordening Ruimte door terrein met de hoogst mogelijke milieucategorie aan te wijzen. Dit terrein is ervoor geschikt. Er is geen aanleiding om in de Zeehaven de categorie indeling te verlagen op basis van de functionaliteit van het terrein. Er is ruimtelijk vastgelegd dat deze bedrijven in dit gebied gevestigd zijn en zich kunnen vestigen.

Conclusie:

Deze zienswijze leidt niet tot aanpassing van de structuurvisie of de milieueffectrapportage.

3.6 BdB Greenpower / Windunie / Volker Stevin Materieel

A: Veiligheidsregelgeving: Afstand tot bulkopslag chemicaliën.

In de zienswijze van BdBGreenpower wordt aangegeven dat zij de eisen die de gemeente stelt, te streng acht. Zij geeft aan dat deze eisen elders niet worden gesteld en dat in vergelijkbare situaties turbines zijn vergund en gebouwd.

Commentaar:

De gemeente heeft de regelgeving gebaseerd op het Handboek Risicozonering Windturbines, Herziene versie 3.1 september 2014. In bijlage D-27 op pagina 205 wordt ingegaan op indirecte risico's, hetgeen een ongeluk bij een tankopslag door afbreuk van een turbineblad is. Het handboek stelt dat voor niet-categoriale inrichtingen uitsluitend via een berekening (QRA) kan worden bepaald welke afstand tot dit object moet worden aangehouden om aan de geldende normen te voldoen.

De gemeente heeft deze eis vertaald in een zone van 200 tot 500 meter van deze inrichtingen (zone D in de structuurvisie). Daarbinnen dienen initiatiefnemers door middel van een QRA aan te tonen dat hun effecten binnen de in de structuurvisie opgenomen specifieke randvoorwaarden blijven. Dit is een onderzoek verplichting. Deze maakt plaatsing van windturbines niet onmogelijk, maar verlangt van initiatiefnemers dat zij de effecten van de plaatsing van een windturbine op hun omgeving, in dit geval een bedrijf met bulkopslag van chemicaliën, inzichtelijk maakt.

De initiatiefnemer stelt in haar zienswijze dat de effecten passen binnen de gestelde randvoorwaarden, maar maakt in haar zienswijze de effecten niet inzichtelijk door middel van een QRA. Daarmee is op dit moment onvoldoende aangetoond dat de effecten daadwerkelijk binnen de opgenomen randvoorwaarden blijven.

B: Veiligheidsregelgeving: Overzwaai van wieken over water

In de zienswijze van BdBGreenpower wordt aangegeven dat zij het uitsluiten van overzwaai over het havenbekken onredelijk vindt.

Commentaar:

De gemeente Dordrecht is eigenaar van het water, het Havenbedrijf Rotterdam is de beheerder. Het HBR heeft aangegeven dat vanuit het nautische gebruik van het water, de laad- en losactiviteiten in het havenbekken en de navigatiemogelijkheden voor de scheepvaart in de havens, overzwaai van windturbines over het water het functioneren van de haven in het geding brengt. De gemeente hecht belang aan het goed functioneren van de Zeehaven als havengebied en heeft daarom in de structuurvisie een zone van 50 meter vanaf de kade opgenomen waarin plaatsing van windturbines is uitgesloten.

C: Voorrang aan bedrijvigheid versus energieopwekking: PWA kade

In de zienswijze van BdBGreenpower wordt aangegeven dat zij van mening is dat alleen bedrijven passend bij een windturbine op de locatie van Volker Stevin, welkom zijn als bewoners van deze locatie.

Commentaar:

Het uitgangspunt voor alle terreinen is dat indien een windturbine geplaatst wordt en dit effecten heeft op eigendom van anderen, hierover de initiatiefnemer in overleg treedt met zijn burens. Een standpunt dat ook bij andere, perceelgrensoverschrijdende activiteiten, van initiatiefnemers wordt verlangd.

In dit geval is de gemeente Dordrecht eigenaar van het betreffende perceel (PWA kade) en het Havenbedrijf Rotterdam is de hoofderpachter voor de uitgifte van dit terrein. In de structuurvisie windenergie geven wij aan op dit moment voorrang te geven aan uitgifte aan een bedrijf boven het realiseren van een windturbine op dit terrein. Er zijn grote financiële investeringen in het terrein gedaan om het geschikt te maken voor de vestiging van maritieme bedrijvigheid en er zijn in de structuurvisie ook andere locaties beschikbaar waar windturbines gerealiseerd kunnen worden. Initiatiefnemers kunnen in overleg over overdraai en plaatsgebonden risico over gemeentelijk eigendom

Conclusie:

Deze zienswijze leidt tot aanpassing in de structuurvisie van de randvoorwaarden die gelden voor zone D in de structuurvisie. Daarnaast nodigen wij de initiatiefnemer uit om aan te tonen dat de effecten van plaatsing binnen deze gestelde randvoorwaarden blijven.

3.7 Bewoners Rijksweg Dordrecht

A: Planschade

De bewoners aan de Rijksweg ervaren veel onzekerheden en veranderingen in hun omgeving. Zij verlangen een passende compensatie (planschade regeling) voor geleden financiële schade.

Commentaar:

Bewoners en ondernemers hebben recht op planschade die wordt veroorzaakt door bepalingen van een bestemmingsplan, planwijziging of verlenen van een omgevingsvergunning waarbij is afgeweken van een bestemmingsplan. Een structuurvisie is een te abstract document op basis waarvan daadwerkelijke consequenties kunnen niet worden bepaald. Het gelijktijdig ter inzage liggende ontwerp bestemmingsplan Dordtse Kil IV is een ruimtelijk besluit op basis waarvan een planschadeverzoek kan worden ingediend. Deze zienswijze is daarom in die procedure opgenomen.

Conclusie:

Deze zienswijze leidt niet tot aanpassing van de structuurvisie of de milieueffectrapportage, maar wordt als planschadeverzoek behandeld bij het bestemmingsplan Dordtse Kil IV.

3.8 t/m 3.19 Bewoners Zwijndrecht

Vanuit Zwijndrecht zijn 12 zienswijzen ontvangen. Een deel van deze zienswijzen bevatte gelijklopende teksten, daarnaast hebben de zienswijzen dezelfde strekking, vandaar dat in de beantwoording deze zienswijzen gebundeld zijn.

Met rode stippen zijn de adressen van de indieners en ondertekenaars van een zienswijze vanuit Zwijndrecht aangegeven. De dichtstbijzijnde woonbebouwing in Zwijndrecht is op circa 650 meter gelegen van de grens van het gebied waar in de structuurvisie de plaatsing van een windturbine mogelijk wordt gemaakt.

A: Relatie tot buurgemeente Zwijndrecht

In diverse zienswijzen wordt aangegeven dat Dordrecht gezocht heeft naar locaties waar de overlast voor de Dordtse bevolking minimaal is en de overlast neerlegt bij de buurgemeente.

Commentaar:

De Provincie Zuid-Holland biedt ruimtelijke mogelijkheden voor windenergie. In de provinciale verordening ruimte zijn de zoekgebieden vastgelegd en is ervoor gekozen windenergie te combineren met technische infrastructuur, grootschalige bedrijvigheid en grootschalige scheidslijnen tussen land en water.

De zoekgebieden in Dordrecht zijn aan de randen van het eiland gelegen, de gebieden met de grootschalige bedrijvigheid en parallel aan de grote rivieren. Alternatieve locaties op het eiland van Dordrecht hebben onacceptabele negatieve effecten op het Natura 2000 gebied de Biesbosch.

Vervolgens zijn in de planmilieueffectrapportage de effecten op alle omliggende woongebieden onderzocht. Zoals te zien is op alle kaarten in de diverse documenten van de plan milieueffectrapportage zijn hierbij consequent ook de woningen in Zwijndrecht ingetekend. Bij de uiteindelijke locatiekeuze zijn alle woningen in Dordrecht, Zwijndrecht en 's Gravendeel gelijk behandeld. Alle woningen in Zwijndrecht zijn op minimaal 650 meter van de dichtstbijzijnde mogelijke plaatsing in Dordrecht gelegen.

De gebieden waar plaatsing van windturbines mogelijk is, kunnen niet verder naar het oosten (en daarmee verder van Zwijndrecht af) worden gelegd. Daar zijn een aantal bedrijfswoningen op het industrieterrein gelegen. Ook deze woningen zijn, conform het activiteitenbesluit, beschermd tegen geluid en slagschaduw.

B: Slaapverstoring en gezondheidsproblemen

In diverse zienswijzen wordt aandacht gevraagd voor onderzoeken naar slaapverstoringen en gezondheidsproblemen.

Commentaar:

De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) heeft een literatuurstudie uitgevoerd over de gezondheidseffecten van laagfrequent geluid van windturbines bij omwonenden. In de onderzochte literatuur zijn geen aanwijzingen te vinden dat windturbinegeluid tot andere gezondheidseffecten dan hinder of mogelijk slaapverstoringen leidt. Ook zijn er geen aanwijzingen, dat het aandeel laagfrequent geluid van windturbines bij geluidshinder of slaapverstoringen een bijzondere dan wel belangrijke rol speelt. De Rijksdienst concludeert dat er kan worden volstaan met de huidige A-gewogen geluidnormering in de normstelling.

De gemeente Dordrecht baseert zich bij de locatiekeuze op geldende wet- en regelgeving en onderzoeken uitgevoerd door de (rijks-) overheid. Daarbij zijn de locaties voor windturbines in Dordrecht op circa 650 meter van woonbebouwing in Zwijndrecht zijn gelegen.

C: De bewoners ervaren al veel geluidsdruk

In diverse zienswijzen wordt aangegeven dat reeds veel geluid ervaren wordt, vanuit de industrieterreinen in Zwijndrecht en Dordrecht, de spoorlijn, de snelweg A16 en lokaal verkeer.

Commentaar:

In de ontwerp planmilieueffectrapportage zijn de geluidseffecten op alle omliggende woongebieden onderzocht, inclusief de woningen in Zwijndrecht. Op basis van dit onderzoek wordt geconcludeerd dat er bij geen enkele woning in Zwijndrecht een overschrijding van de in het activiteitenbesluit vastgestelde geluidsnorm plaatsvindt.

De wetgever heeft ervoor gekozen cumulatieve effecten van geluidsbelasting niet in wet- en regelgeving vast te leggen. De landelijke geluidsnorm voor windturbines biedt naar inzicht van de wetgever voldoende bescherming tegen geluidshinder. Bij deze beschouwing is een afweging gemaakt tussen hinderbeperking enerzijds en het algemeen maatschappelijk nut van windenergie anderzijds.

De gemeente Dordrecht ziet geen noodzaak of grond om strengere normen dan de wettelijk vastgelegde norm te hanteren, ook omdat dit ontwikkelmogelijkheden van windturbines verder beperkt.

D: Vergelijking met het buitenland

In diverse zienswijzen wordt gerefereerd aan andere landen die andere afstanden zouden hanteren.

Commentaar:

Ieder land binnen de EU heeft de beleidsvrijheid haar eigen wettelijk kader vast te stellen rondom de plaatsing van windturbines. Een verwijzing naar andere wet- en regelgeving is niet relevant omdat initiatiefnemers en decentrale overheden zich te houden hebben aan de Nederlandse wet. De windturbines in Dordrecht moeten voldoen aan actuele wet- en regelgeving.

Wetgeving in omliggende landen is veelal gebaseerd op toelaatbare geluidsdruk en niet op afstanden in meter. Insprekers noemen afstanden waaraan voldaan moet worden in het buitenland. Op internet zijn diverse bronnen die verschillende afstanden en geluidsniveaus publiceren.

Er is een grote variatie aan welk geluidniveau in diverse landen wordt beoordeeld. Grenswaarden Variëren 's nachts van 35 tot 45 dB(A). Nederland heeft met een gemiddelde belasting van 41 dB niet de strengste en niet de minst strenge norm.

D: Uitzicht en Slagschaduw

In zienswijzen wordt aangegeven dat de windturbines in het zicht staan vanuit de woning en schaduw veroorzaken op de woning.

Commentaar:

In de ontwerp planmilieueffectrapportage zijn de schadueffecten op alle omliggende woongebieden onderzocht, inclusief de woningen in Zwijndrecht. Op basis van dit onderzoek wordt geconcludeerd dat er bij geen enkele woning in Zwijndrecht een overschrijding van de in het activiteitenbesluit vastgestelde schaduwnorm plaatsvindt.

De landelijke norm biedt naar inzicht van de wetgever voldoende bescherming tegen slagschaduw. Bij deze beschouwing is een afweging gemaakt tussen hinderbeperking enerzijds en het algemeen maatschappelijk nut van windenergie anderzijds. De gemeente Dordrecht ziet geen noodzaak of grond om strengere normen dan de wettelijk vastgelegde norm te hanteren, ook omdat dit ontwikkelmogelijkheden van windturbines verder beperkt.

E: Ecologie

Er vliegen veel meeuwen in het gebied en de indiener van een zienswijze vreest vogelsterfte.

Commentaar:

In de planmilieueffectrapportage zijn de effecten op ecologie onderzocht. Hieruit komen geen argumenten naar voren die plaatsing van windturbines op deze locatie onmogelijk maakt. In de latere fase rondom een vergunningaanvraag zullen de effecten op de ecologie nader onderzocht worden door initiatiefnemers.

De Natuur- en Vogelwacht heeft aangegeven deze locaties de minst slechte te vinden als het gaat om gevolgen voor de ecologie. Dat is een extra onderbouwing om vanuit ecologisch oogpunt voor deze locatie te zijn.

F: Regels vereniging Eigen Huis en de NLVOW

Diverse zienswijzen dragen afstandseisen van belangenvereniging de NLVOW (Nederlandse Vereniging Omwonenden Windturbines) en vereniging Eigen Huis aan voor uitkoop en compensatie van omwonenden.

Commentaar:

De vereniging Eigen Huis en de NLVOW zijn organisaties die de belangen behartigen van hun leden. Zij hebben daarbij hun visie rondom de plaatsing van windturbines opgeschreven en zijn een petitie gestart om bij de Rijksoverheid aan te dringen op (andere) vormen van compensatie.

De gemeente baseert haar beleid voor uitkoop en compensatie op basis van vigerende wet- en regelgeving. Een opgestelde gedragscode van belangenverenigingen redeneert in hoofdzaak vanuit één belang, waarbij de gemeente een afweging maakt tussen alle belangen.

De gemeente heeft haar voorkeur uitgesproken dat ontwikkelaars in Dordrecht de recent vastgestelde landelijke gedragscode van de Nederlandse Eindenergie Associatie (NWEA) hebben

ondertekend. Daarmee committeren ontwikkelaars zich aan bepaalde basisprincipes met betrekking tot draagvlak, proces en financiële participatie en vergoedingen.

De NWEA heeft samen met Stichting Natuur & Milieu, Stichting De Natuur- en Milieufederaties en Greenpeace Nederland gezamenlijk een gedragscode vastgesteld. Deze gedragscode bindt de leden van NWEA vanaf het moment van ondertekening.

G: Alternatieven zoals wind op zee of zonne-energie

Diverse zienswijzen dragen alternatieve mogelijkheden aan voor het opwekken van duurzame energie.

Commentaar:

De gemeente Dordrecht wil in 2050 energieneutraal zijn. De tussentijdse doelstelling is 20% duurzame energieopwekking in 2020. Dit zijn alle verschillende vormen van duurzame energie bij elkaar opgeteld, zoals zon, water, biomassa en warmte-koude opslag.

Op het moment van schrijven worden nog maar enkele procenten duurzame energie opgewekt. Windenergie is op dit moment de duurzame energietechniek die het meest oplevert. Eén windturbine staat nu bijvoorbeeld nog gelijk met een oppervlak van zo'n 10 voetbalvelden, oftewel zo'n 6 hectare aan zonnepanelen.

Er kan dan ook niet gesproken worden van alternatieven voor windturbines op land. Met de huidige beschikbare technieken zijn alle verschillende mogelijkheden nodig om meer duurzame energie op te gaan wekken. Het wordt een combinatie van alle methoden (zon, water, biomassa en warmte-koude opslag en windenergie) en geen keuze tussen de verschillende methoden.

H: Windenergie is onrendabel en draait op subsidie

Diverse zienswijzen kwalificeren windenergie als onrendabel en afhankelijk van subsidie.

Commentaar:

In nationaal beleid is vastgelegd dat de rijksoverheid een energietransitie wil maken naar het opwekken van energie uit hernieuwbare bronnen. Om deze transitie mogelijk te maken, hebben zij een financieel instrumentarium opgesteld om ervoor te zorgen dat deze transitie daadwerkelijk plaatsvindt.

Het opwekken van een kWh windenergie kost ca. 7-9 cent per kWh. De grijze stroomprijs op de markt (PAX) kost momenteel ca. 5 cent per kWh. Dit betekent dat windenergie nog niet concurrerend is. Om het verschil in kostprijs op te vangen heeft het Rijk de SDE+ subsidie ingesteld.

Alle vormen van duurzame energie zijn op dit moment duurder dan fossiele energie. Daarom ontvangen alle producenten van duurzame energie subsidie van het Rijk (SDE +). Windenergie op land is de goedkoopste vorm van duurzame elektriciteit en ontvangt daarom per kWh de minste subsidie. Naarmate de kostprijs van windenergie daalt en stroom uit kolen- en gascentrales duurder wordt, zal ook de subsidie lager worden en op termijn verdwijnen.

I: Economische planschade, financiële schade, waardedaling en compensatie

In diverse zienswijzen wordt aandacht gevraagd voor economische en financiële effecten op de waarde van hun woningen.

Commentaar:

Het is lastig om de effecten van plaatsing van windturbines op dit moment in te schatten voor de bewoners in Zwijndrecht, voor zover er effecten zijn. Hoe groter de afstanden hoe lager de invloed van een windturbine is op de waarde van onroerend goed.

In de NWEA gedragscode is de mogelijkheid van een compensatieregeling voor omwonenden opgenomen. Het gaat hier om 'bovenwettelijke' vergoedingen. Dit staat los van eventuele vergoedingen vanwege planschade. De gemeente Dordrecht hanteert het uitgangspunt dat initiatiefnemers in goed onderling overleg met betrokkenen tot financiële afspraken komen.

Compensatie is wettelijk geregeld. Een omwonende die in zijn fysieke leefomgeving schade lijdt als gevolg van een bestemmingswijziging, heeft onder voorwaarden recht op planschadevergoeding. Dit betekent bijvoorbeeld dat een omwonende van een windturbine recht kan hebben op een

schadevergoeding voor de waardedaling van zijn huis. Het staat private partijen vrij om los van wettelijke planschadevergoeding een vergoeding met omwonenden overeen te komen.

Als het bestemmingsplan wordt vastgesteld of een vergunningaanvraag wordt gedaan is het mogelijk een verzoek tot planschade in te dienen. Dit verzoek zal door onafhankelijke deskundigen beoordeeld worden. In artikel 6.1 van de Wet op de ruimtelijke ordening staat aangegeven hoe de planschaderegeling werkt. Artikel 6.2 van de Wet op de ruimtelijke ordening stelt dat van schade in de vorm van waardevermindering van een onroerende zaak een gedeelte van 2% van de waarde voor rekening van de aanvrager blijft.

J: Participatie

Eén zienswijze geeft aan dat participatie alleen beschikbaar dient te zijn voor belanghebbende omwonenden en niet voor bewoners buiten dit gebied (bijvoorbeeld Stadspolders of het centrum)

Commentaar:

In de vergadering van 25 juni 2013 heeft de gemeenteraad van Dordrecht per motie aan het college van B&W de opdracht meegegeven om financiële participatie in windturbines mogelijk te maken. De gemeente Dordrecht geeft voorkeur aan initiatiefnemers die financiële deelname door de Dordtse samenleving en belanghebbenden van omliggende buurgemeente mogelijk maken. Die deelname wordt niet beperkt tot enkel participatie van direct omwonenden. Daarmee wordt een onnodige beperking op participatiemogelijkheden gelegd die het stimuleren van het opwekken van duurzame energie niet ten goede komt.

Conclusie:

Deze zienswijze leiden niet tot aanpassing van de structuurvisie of de milieueffectrapportage.

4. Oordeel over het milieueffectrapport Commissie m.e.r

De commissie m.e.r. is bij wet ingesteld en zij adviseert onafhankelijk over de inhoud en de kwaliteit van informatie in milieueffectrapporten. Zij hebben veel kennis over de m.e.r. in de praktijk en zijn door de gemeente Dordrecht gevraagd de juistheid en volledigheid van het rapport te toetsen. De commissie heeft op 22 februari concept advies uitgebracht. Op 1 maart is dit advies met de commissie m.e.r besproken en definitief gemaakt.

A: Weinig achtergronden over windenergie in Dordrecht

De commissie geeft aan dat het rapport weinig achtergronden, zoals de afspraak met de provincie Zuid-Holland en de duurzaamheidsstrategie van de Drechtsteden, weergeeft. Ook het trechteren van onderzochte gebieden staat niet in het rapport beschreven. De Commissie geeft in overweging bij de definitieve besluitvorming deze achtergrond (nogmaals) goed uit te leggen aan betrokkenen.

Commentaar:

De gemeente Dordrecht heeft er bewust voor gekozen deze informatie op te nemen in de Structuurvisie Windenergie. Hier is de gevraagde informatie in opgenomen. De milieueffectrapportage is daarmee een zuiver rapport op de milieueffecten. Beide documenten zijn gelijktijdig ter inzage gelegd en zullen gelijktijdig worden vastgesteld.

B: Oordeel: de MER bevat alle milieu-informatie

De Commissie is van oordeel dat het milieueffectrapport alle milieu-informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen bij de besluitvorming over de structuurvisie windenergie Dordrecht.

Commentaar:

Geen commentaar

C: Natuur

De Commissie wijst erop dat bij de vergunningverlening nader onderzoek naar de gevolgen voor vleermuizen (geldt voor alle locaties) en niet-broedvogels (Merwedezone, Dordtse Kil IV) nodig is vanwege natuurwetgeving. Zij vraagt aandacht voor het hiervoor benodigde veldonderzoek naar vleermuizen en vogels. Te zijner tijd kunnen op basis hiervan (eventueel) benodigde maatregelen uitgewerkt worden om schadelijke gevolgen voor de staat van instandhouding van de betreffende soorten te voorkomen.

Commentaar:

De gemeente is zich bewust van het benodigde nader onderzoek naar de gevolgen voor vleermuizen en niet-broedvogels. Aangezien in de structuurvisie wordt vastgelegd geen windturbines te plaatsen in de Merwedezone en de vijfde molen bij Dordtse Kil IV afhankelijk is van de bereidheid van de huidige woningeigenaren, is ervoor gekozen dit onderzoek op dit moment niet uit te voeren.

Het is wel een onderzoek wat in het kader van de vergunningaanvraag of het plaatsingsplan plaats dient te vinden.

Conclusie:

De reactie van de commissie m.e.r. leidt tot aanscherping van de teksten over de benodigde informatie bij de vergunningaanvraag.

Nr. 1605079

Raadsgriffie

Spuiboulevard 300
3311 GR DORDRECHT

De RAAD van de gemeente Dordrecht;

gezien het voorstel van het college van Burgemeester en Wethouders van
22 maart 2016, kenmerk SO/1598462;

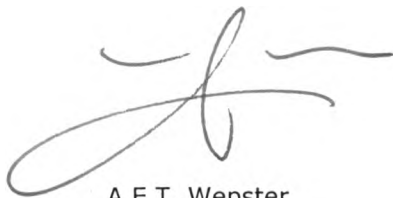
gelet op artikel 2.1 van de Wet ruimtelijke ordening en artikel 7.15, lid 2 van de
Wet milieubeheer;

b e s l u i t :

1. de structuurvisie "Windenergie op het eiland van Dordrecht" vast te stellen;
2. de planmilieueffectrapportage "Windenergie in Dordrecht" en bijbehorende
bijlagen te aanvaarden.

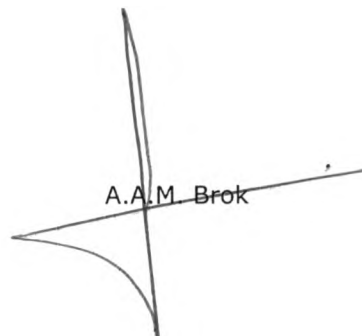
Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 10 mei 2016.

De griffier,

A.E.T. Wepster

De voorzitter,

A.A.M. Brok